

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krome, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Svoji k svojim!

Ta klic se je zopet enkrat glasno razlegal v kmetijskem društvu za gornjegrajski okraj na Rečici dne 31. avgusta t. l. Obrtnikov in trgovcev, ki niso našega mišljenja, treba se ogibati, take ljudi je treba izstradati in izsušiti, tako se je govorilo, in beseda bojkot se je čula!

Ni nam popolnoma jasno in razumljivo, kdo bi v Gornji Sav. dolini naj poskusil bič bojkota, morebiti pa imajo le tudi tam gori pod Tirom, Medvedjakom, Menino, Raduho in Ojstrico narodu sovražne pijavke, ki pijejo kri ljudskega blaga in ko so se obogateli od domačinov, obračajo se proti ljudstvu, ki jim je pripravilo posvetno srečo. Mislili so gospodje govorniki in zborovalci menda na širšo našo domovino in rodoljubnim svojim srčnim čutom dali duška.

Torej bojkot tujcem se je zahteval! Kdor ni domačin in ne čuti z domačini, so rekli, naj pri domačinih nič ne zasluži. Dobro! Glasni gospodje pa nam ne smejo zameriti, da jim pregovarjamo, da so tujci, zoper katere so zahtevali bojkot, gospodarsko izsušenje, v nekaterih krajih ljudstvu naravnost potrebni, ker ni do mačinov, ki bi prebivalcem podajali, kar oni hočejo in morajo imeti. In tako smo prišli do svoje osnove za ta članek, ki se glasi: Da nam sovražni, med nami in od nas živeči obrtniki, trgovci in drugi podjetniki ne bodo mogli škodovati, treba je, da postavimo na njihova mesta ali zraven njih zmožne, krepke, delavne in poštene domače podjetnike.

Takih pa nimamo v potrebnem številu in tu smo pri eni bolezni našega naroda, pri njegovi pomanjkljivi izobrazbi v nekaterih važnih strokah narodno-gospodarskega življenja.

Premalo imamo svojih trgovcev, obrtnikov, fabrikantov, rudničarjev. Sploh za one stroke

modernega življenja, v katerih se največ dá za služiti, nimamo dosti domačinov! Obrnilo se je to pri nas v zadnjih desetletjih nekaj na bolje, pa zadovoljni še vedno ne moremo biti. S huj skanjenjem na bogateče se tujce ali tuje misleče rojake se ne pride do namenjene svrhe. Tujci in odtujenci bogatijo med nami zato, ker domačini ne razumejo njihovega posla. Tik pred Mozirjem, v Libiji, naselil se je tujec in izdeluje barve itd. Tako reč bi bil začel tudi lahko do mačin. Pa treba je poznati, kaj tiči v zemlji. Da bi bili domačini dosti učeni in bi poznali svoj svet od zunaj in znotraj, ne bili bi tujci lastniki rudnikov med nami, tovarnen, kopališč, graščin!

V predzadnjem stoletju so tožili Novocerkevcani pri Vojniku svojega župnika, da ne zna slovensko. Oglejski patrijarh, pod katerega je tedaj spadala Nova Cerkev, je pač pošiljal med naše dede duhovnike, kakršne je imel in še pripovedujejo starčki naši, da so duhovniki bili skoro sami Lahji.

To se je spredbrnilo na našo korist. „Beli kruh“ na duhovniških mizah jedo zdaj naši sinovi. Delati moramo tudi na to, da bomo imeli zadosti svojih učiteljev, profesorjev, juristov, zdravnikov in tehnikov. Spravljati bomo pa tudi morali več naših sinov v rudniške, v trgovske in obrtne šole.

Naš kmet in tržan daje svojega sina učiti tiste vede, katero pozna, da prinese dobro preskrbljenje. Seznaniti pa je treba ljudstvo z drugimi strokami, ki dajejo še boljši kruh. Posebno je to trgovstvo. Ne mislimo pa samo preskrbovanje ljudi istega kraja s potrebščinami iz drugih mest. Naša domovina ima proizvodov in pridelkov mnogo, ki se dajo pošiljati v daljne kraje, kjer se prav lepo plačujejo, denar pa, ki ga je

izdal kupec med nami, hodi mu podvojen nazaj. Samo oglejmo se okoli sebe in videli bomo precej gospodov, v veselje svoje večinoma domačinov in rodoljubov, ki so z malim začeli, pa v kakih 20—30. letih postali bogatini, ne da bi večina izmed njih se izneverila rodu svojemu.

Naprej tako, rode mili! — Fabrik pa še imamo premalo, skoro nič svojih, in rudnikov tudi ne. Eden naših dnevnikov je zahteval, naj se preišče naša domovina in napravi o njej geološki zemljevid. Dobro! Pa pomisliti je treba, da je vsa naša domovina preprežena z rudoslednimi pravicami in v tem, ko bomo delali geološki zemljevid, izkopali nam bodo umnejši tujci rudo! „Um Ti je dan, ak nisi zaspan“.

Zbuditi Slovence in učiti jih, da porabijo zaklade svoje zemlje v svoj prid, je treba. V ta namen pa morajo iti med svet, da vidijo kako se dela denar!

Od rekda so se pošiljali mladi obrtniki od doma, da se bolje izuče rokodelstva svojega. Danes je treba vsem krogom hoditi v svet, ako nočejo zaostati. Čuden se nam je torej zdel svet drugega slovenskega lista, naj Slovenci ostajamo doma, četudi se jim slabo godi! To je zmota! Le v svet, tam se izučite, tam glejte, kako se dela, kako se služi, s čim se zasluži in potem pridite domu in kopljite zaklade domače zemlje — sami! Že Kristus je rekel: poskusite vse, in kar je najbolje, obdržite!

Tožijo nekateri pri nas, da končamo z navadnim izgledom, da so zapostale za svetovnimi potrebami — naše gostilnice in da boljše gostilnice imajo med nami tujci. Deloma je to res! Zaklal je nedavno krčmar svinjo in napravil mesenih (kranjskih) klobas, kolikor jih eden prašiček da. Ljudje so izvedeli za nje in trumoma prihajali po nje. Ni jih imel krčmar! Da bi znal

LISTEK.

Rdeči Peter.

Povest. Sp. P. Laikus.
(Konec.)

Medtem je šel Primož v mesto v srednje šole; ko pa se je vrnil domov, je našel Roziko že doraslo, v petnajstem letu in se je ravno razvitala v krasno deklico. Razmerje med njima se prav nič ni spremenilo; hodila seveda ni več v šolo, stanovala pa je še pri svojem stricu Petru na gozdni višini. Ko ga pa enkrat ni bilo doma, je nek pol pijan fant prišel k njej in bil tako usiljiv, da je deklica pozno zvečer morala priti žati k Sodarjevini. Od tedaj pa ni več stanovala gori, če ni bilo Petra doma. Bila je pri Sodarjevini in opravljala poljska dela.

Ko je slišal Peter o tem, kaj se je zgodilo v koči v njegovi nenavzočnosti, je postal bled in naslednje dni se je trudil, kako bi kočo zavaroval. Okence je zamrežil z močno železno mrežo, vrata je nabil močne žeblje in napravil znotraj dve močni zapahi. Čudno pa je bilo to, da je v zadnjem kotu koče izkopal v tla luknjo. Potem se je skrbno ozrl, zakril okno, zaprl vrata, na to pa je potegnil izpod svoje postelje železno skrinjico, od katere kjuč je nosil na svojem vratu.

Peter je odprl skrinjico, predno jo je shranil v zemljo. V njej se je vse lesketalo samih cekinov, in Petru so se kar bliščale oči.

Denar je hotel imeti Peter, in zato se je trudil vse življenje; nobeno delo ga ni utrudilo, nobeno pomanjkanje ga ni ustrašilo. Delal je in se trudil in le en cilj mu je plaval pred očmi, kako bi si nabavil premoženja. Te skrbi so mu vrezale gube v obraz in mu pobelile lase. Nabiral je zlatnike k zlatnikom; sčasoma pa se je premenil vzrok njegovega varčevanja. Nabral si je premoženje, ne da bi one lahko tlačil, ki so ga nekda zasramovali; iskal je denar, da je imel nad njim svoje veselje. Večkrat je doma na skrivnem odprl skrinjico, prešteval cekine in rožljal ž njimi. Noben človek v vasi pa ni vedel o njegovem premoženju, dasi je bil Peter bogatejši, kot pa večina kmetov v vasi.

Ko je prišel Primož iz šol v mestu domov in zvedel, kaj se je zgodilo z Roziko v koči, šel je in s stisnjenimi pestmi natepel onega usiljivca, ki je bil v koči. Stari Sodar je zato svojega sina strogo posvaril, češ, da ni več v šoli in da se kaj takega ne spodobí. Deklica je že v petnajstem letu in če se bo na ta način kazal kot njen zaščitnik, bodo ljudje začeli govoriti o njem javno in ga spravljati celo v zvezo z — Roziko. S tem je bila stvar pri kraju in nihče ni več mislil na to.

Polagoma se je izpremenilo to prijateljsko razmerje med Primožem in Roziko v ljubezen. Sama nista vedela, kako je to prišlo. Stari Sodar seveda o tem nič ni vedel ter je še vedno z Roziko ravnal, kakor poprej. Bog ve kako dolgo, bi bil ta položaj še trajal, da se ni stari Sodar pečal z mislijo izročiti svoje posestvo sinu. Vse razmere so bile za to jako ugodne; lahko je odstopil vse posestvo sinu, ne da bi on prišel vsled tega v sinovo odvisnost. Imel je dovolj denarja, da bi lahko v miru živel; edino kar je sinu manjkalo, je bila dobra gospodinja. In o tem je nekoč Sodar govoril s svojim sinom.

„Ah“, je menil ta brezskrbno, „to me ne bo kar nič oviralo. Oženil se bom z Roziko.“

„S kom?“ je vprašal oče, ki svojim ušesom ni mogel verjeti.

„Z Roziko“, je ponovil Primož.

To je bil viharen dan pri Sodarjevini! Da, stari Sodar je postal naravnost besen, ko je videl, da Primož resno misli in da se noče odločiti, da bi se oženil s kako drugo. Rozika je morala takoj v kočo v gozd, ter je Sodar prepovedal, prikazati se še kedaj v njegovi hiši. Sodar je strahovito ozmerjal svojega sina ter mu prepovedal, še kedaj govoriti s to deklinjo, sicer ga bo zapodil iz hiše.

Primoža pa je to tudi jezilo, zlasti še, ker je oče govoril tako surovo o Roziki.

in hotel zaslužiti, zaklal bi bil namesto enega deset prašičev, da bi ljudem postregel z zaželjenimi klobasami. In tako bi bil izpolnil svojo nalogo! Drugi krčmarji so pri postrežbi pravi polži, ne pogrinjajo miz in ne dajejo servijet. Ako se iz kuhinje kaj hoče, ni dobiti ničesar. Posebno če več gostov naenkrat pride, mora dolgočasna sirota v kuhinji vsak kos posebej cvreti in peči. Da nareže gnjati ali salame, v tem bi gost lahko gladu umrl. Mesa povojenega ne znajo hranjevati.

Ne bodimo torej zaspani, ampak glejmo, kaj dela drugi svet in namesto bojkota tujcev, ustvarjamo zdravo konkurenco — spoznanje, kje in kako se služi denar!

Grehi zoper rodoljubje.

Ena najvažnejših dolžnosti in pravic državljanov v ustavni državi je sodelovanje pri volitvah v deželni ali državni zbor, kjer se ustvarja usoda domovine in naroda. Ne brigati se za volitve ne skrbeti za to največjo dolžnost in pravico, se pravi ne brigati se za usodo domovine in naroda, kateremu pripadamo. Takšna nemarnost pa ni samo nevredna resnega človeka, temveč je tudi težek greh.

Kdor hoté in vedé z neizpolnjevanjem svojih dolžnosti omogočuje ali provzročuje, da koristi domovine in naroda trpe škodo, da se domovini prizadeva materialna in moralna škoda, da se žali in sramoté narodne svetinje in narodne pravice, ta ni samo grešnik napram domovini, temveč tudi napram Bogu. Kdor na kakršenkoli sibo način provzročuje ali podpira zlo in krivico, ta dela tem večji greh, čim večje je zlo, katero provzročuje ali podpira, čim večje so slabe posledice tega greha. Kdor je provzročevatelj, da trpi škodo kakšna dežela ali kakšen narod, ni nikakor manjši grešnik od onega, ki je vzrok, krivičnemu trpljenju ali nesreči poedinca. Ubiti človeka je greh, zakaj bi bil manjši greh, ubiti ali pomagati k uničenju in uboju velikih skupin ljudi in celih narodov? Tako vpraša nekje francoski pesnik Viktor Hugo, in v istini nikdo ne more reči, da bi bilo poškodovanje koristi posameznika večji greh, kakor pa oškodovanje koristi celega naroda.

In vendar, žalibog, mnogi ljudje prav lahko mišljeno sodijo o dolžnosti napram domovini in narodu, kot da je to za odgovornost njihove vesti ravodušna in neznatna stvar, kot da ni greh neizpolnjevanje najvažnejših državljanovih dolžnosti. Grešniki te vrste varajo sami sebe z raznim modrovanjem, oni tolažijo glas svoje vesti s tem, da njihov eden glas tako ni odločilen.

Žalibog, da se taki grehi zoper rodoljubje prehitro pozabljajo. Vesten človek nekako z razburjenjem čita v zgodbah ono mesto, kjer se pripoveduje, kako je Odrašenik sveta se zjokal

nad usodo Jeruzalema in izraelskega naroda, dajoč s tem odduška svoji boli in zapuščajoč vzvišeno primeru ljubezni napram svoji zemeljski domovini. Vesten človek vedno z nekim posebnim razburjenjem čita ono proročanstvo sv. Avguština o strašnem plačilu in teških posledicah narodnih grehov, kateri kot neizbrisljiv žig ostanejo urezani na čelu.

Globoko je moral že pasti, kdor ne čuti očitania vesti, ako se je pregrešil o dolžnosti napram domovini. Vest mu je morala zaspati v globokem, smrtonosnem spanju, kogar ni sram in ne začuti bolesti v srcu, ako ni stal pripravljen na volilnem bojišču in pokazal svoje zvestobe do domovine.

Nek francoski pisatelj je napisal dolgo razpravo o vzrokih propadanja poedincev in narodov v moralnem in materialnem pogledu, ter je opozoril posebno na dva vzroka. On opozoruje zlasti na vedno usodnejše ginevanje narodne zavesti. Poedinci mislijo, da na njih ne pada odgovornost za posledice greha skupine, kateri oni pripadajo. Oni se skrivajo za te skupine ter hočejo umiriti glas svoje vesti s tem, češ, da oni niso provzročitelji tega zla, temveč cela skupina.

Zato pa njihov greh ni nič manjši, mirenje njihove vesti je sama laž; kdor se ne upa javno pripoznati k narodu, iz katerega izhaja, tak ni pošten človek. Kdor zataji svojo domovino, je nepošten človek; tak je zmožen zatajiti in izdati vse, kar mu je dragega.

Srbi in Hrvati.

Znana je ona zgodovinska pravljica o Sva-topluku in njegovih sinovih. Na smrtni postelji jim je dal lomiti najprej zvezano butarico šib. Nihče je ni mogel prelomiti. Dal jim je posamezne šibe, te je prelomilo vsako otroče.

Nauk, ki ga je hotel dati stari Slovan s tem svojim sinovom, je Slovanom prepotrben: če smo jedini, ni ga sovražnika nad nami, če smo pa nesložni, premore nas vsakdo. Žalibog, da se proti temu dobremu očetovskemu nauku ravno med Slovani tolikanj greši. Vedno in povsod se pozablja, da sloga jači, nesloga tlači. Za lostne zglede tega slovanskega greha imamo priliko opazovati zlasti mi Slovenci na Kranjskem, kjer se bje bratomorni boj skoro samo v zabavo posameznikov, ki iščejo na ta način zadoščenja svoji strasti, svoji dobičkariji in slavoohlepnosti. O tem se je že mnogo govorilo in tudi ni naš namen, se s tem baviti. Svojo pozornost bomo v naslednjem posvetili dvema slovanskima rodovima, na koja v zadnjem času gleda z grozo ves olikani svet: Srbom in Hrvatom.

Že v zadnji številki smo omenjali žalostnih bojov in pobojev med Srbi in Hrvati v Zagrebu. Težko je opisati in zapisati vse, kar se godi. Vprašamo se pa: zakaj?

Srbi in Hrvati so pravzaprav en narod. To kaže zgodovina, to kaže naravna lega njih bivališč, posebno nam priča to skupni jezik. Sploh se imenuje od Germanov in Romanov oni, ki govori srbsko ali hrvatsko Srbo-Hrvat. Ta narod delimo po veri v dva dela to je, v katolike in pravoslavne kristjane. Katoliki so večinoma Hrvati, pravoslavni pa Srbi. Razloček med Srbi in Hrvati obstoji torej edino v veri.

Izvor vsega srbsko-hrvatskega nasprotstva je v veri. Iskati ga je daleč nazaj v zgodovini. Odkar sta v narodu dve veri, je tudi razdor. Srbsko-hrvatski narod je razdeljen na tri države; živi v Avstro-Ogrski, Srbiji in Črnigori. V Srbiji in Črnigori so skoraj sami Srbi med seboj, torej tam ne more priti do bojev. Vse drugače pa je v Avstro-Ogrski. Tukaj so Srbi in Hrvati razdeljeni zopet v tri dele, kjer živita obe verski sekci druga poleg druge. Razdeljeni so v Avstrijo kjer žive v Istri in Dalmaciji, dalje pod ogrsko vlado v Hrvatski in Slavoniji, končno še v okupacijskem ozemlju v Bosni in Hercegovini.

V vsakem teh delov so Srbi v manjšini. Ker pa že imajo Slovani, kakor gori omenjeno, žalostno lastnost nesloge, so si povsod Srbi in Hrvati sovražni, ker ni drugega povoda za nasprotstva, ga iščejo v veri. Ker so, kakor rečeno, Srbi po vseh imenovanih deželah Avstro-Ogrske v manjšini, iščejo povsod faktorjev, na koje se naslanjajo. Nasprotstva ni iskati samo med nižjimi sloji, nego še najbolj med olikanci in omikanci. To je pokazalo v zadnjem času čudno nesoglasje v odboru „Hrvatske Matice“, kjer je nek hrvatski učenjak privoščil Srbom dobro besedo, in bi bil skoro izobčen, zaradi tega.

Značilno je to, da Srbi povsod, kjer so, iščejo podpore pri Slovanom sovražnih faktorjih. V Dalmaciji vidimo, kako grede Srbi z lahoni roko v roko. Pri zadnjih deželno- in državnozbornih volitvah smo videli, da so v boju med lahoni in Hrvati oddajali Srbi svoje glasove Lahom. V Hrvatski in Slavoniji podpirajo Srbi mažaronski zistem. Kar hočejo doseči Ogrji, vse to jim dovolijo Srbi, samo da se zmaščujejo nad Hrvati. Isto trdimo lahko o Srbih v Bosni in Hercegovini, ki so prvi pri rokah, kjer se gre za ponemčenje ali pomazarjenje okupiranega ozemlja.

Če smo trdili, da se Srbi povsod naslanjajo na Slovanom sovražne faktorje, s tem ne moremo reči, da krivda za to zadene edino le Srbe. Nekaj tega greha pride sigurno tudi na Hrvate, ki so povsod kazali prejasno svoje sovraštvo proti Srbom in so jim dajali preveč okušati svojo premoč.

Ko smo tu seznanili površno svoje čitatelje s političnimi razmerami Srbov in Hrvatov, bo gotovo marsikoga zanimalo natančneje zvedeti vzroke krvavih pobojev v zadnjem času v Zagrebu.

„Kaj pa hočeš oče“, je rekel Primož, „kaj pa moreš očitati tej deklici? Poznaš jo sam in veš, da se dobro razume na gospodinjstvo ter da je pridna in pobožna.“

„Nič nima“, je zarohnel stari, „beraška deklina je, ki se je pritepla v hišo in te zmotila.“

„Beraška deklina? Ali Vas je kaj prosila? Mislim, če bi hoteli z njo obračunati, da bi morali še Vi njej kaj plačati.“

„To je meni vseeno, nič nima in jaz je nočem v hišo, da bi sam napravil balo in plačal ženitnino. Jaz si hočem izvoliti sinaho v rodbi nah, ki kaj veljajo.“

„Jaz si bom pa izvolil to za ženo, ki meni ugaja.“

Tako se je končal ta pogovor na prav ne prijeten način. Oče je rohnél ves dan v hiši, sin pa je šel na polje in se zamislil. Njegova mati je bila že bolj mehkosrčna, svojemu sinu je dala bolj prav, kakor možu ter so jo tudi bodla moževa očitania napram sinu. Tako je bilo pri Sodarjevih več dni žalostno, in drug je bil jezen na drugega. Primož ni govoril nobene besede, zgodaj zjutraj je zapuščal hišo in hodil na polje ter prišel šele pozno na večer domov. Prva je spregovorila žena z možem:

„To pa tudi ni prav, da prideš takoj na dan z beraško deklinco; edne Bog bogato blago-

slovi, druge pa ne, zato pa tudi siromaki niso nič slabši od nas.“

„Ne bodi neumna, baba“, je dejal kmet in udaril ob mizo, ker drugega ni vedel odgovoriti. Žena pa je govorila dalje: „Neumna ali pametna, s tem ni nič rečeno. Primož hodi vse dni žalosten okoli, oženi ga in daj mu hišo, saj sva se že dolgo mučila. Druge tako ne bo vzel, kakor Roziko, da nima nič, je vedel že poprej, in zdaj hodi kot senca okoli. Roziki pa tudi ne moreš ničesar reči!“

„Pasti naj to deklino“, je zaupil Sodar. „Res nimam nič zoper njo, dal pa bom Petru denar, naj gre v Ameriko. Vsa vas se meni bo smejala, če se bo Primož s to oženil in se bo reklo, da je Sodar stopil v sorodstvo s Petrom.“

„Govori zatorej enkrat pametno in mirno s Primožem; morda se je kaj premislil.“

To je bil gotovo pameten nasvet in Sodar je res ednega prihodnjih dni govoril s sinom. Razložil mu je, da s to ženitvijo ne more nič biti, in da bi se vsa vas nad tem smejala.

Primož pa je odgovoril, da ga to nič ne briga.

„Prav žal mi je“, je rekel, „da Vam ta moja izvolitev ni všeč. Rekli pa mi še niste do sedaj, kakšen vzrok imate. Roziko imam srčno rad in vem, da ima tudi ona mene. Denarja res nima, pri nas ga pa tudi ne bo potrebovala,

ljudje pa naj reko kar hočejo. Saj je ne bodo oni vzeli, temveč jaz, kaj jih torej ta reč skrbi.“

„Ali Primož“, je rekel oče, premagujoč svojo jezo, „če bi bila v vasi tnjka, in če bi se pripeljala čisto revna, samo s pohištvom v vas, bi zatisnil oko in rekel, da ima stari Sodar že toliko, da ni treba, da bi preživljala sinaha vso hišo. Ali dekla, katero sem iz usmiljenja vzel v hišo, Primož, te ne moreš vzeti. Ne stori svojemu očetu te sramote.“

„Jaz ne vidim v tem nič hudega, in je tudi ne bom vzel, če Vam ni prav; Vi pa mi tudi druge ne ponujajte. Oženil se ne bom, samo to ljubim, ker sva skupaj vzrastla.“

Stari Sodar na to ni nič odgovoril.

Med tem je prišel Peter domov in je slišal od Rozike, kaj se je zgodilo. To ga je zopet razjezilo, stari srd se je zopet vzbudil v njem.

„Tebe je zapodil“, je dejal med divjim smehom, „ker nimaš nič; seveda, Rozika, če bi bila pa bogata, bi bila pa dobra za Primoža. Hvala Bogu, da mi ni treba od ljudi nobene pomoči iskati, Sodarja ne bom nadlegoval, ti boš pa že dobila moža. Res na to nisem mislil, in ti si zdaj vendar pri tistih letih.“

Rozika si je obrisala s predpasnikom oči in šla k studentu ter pričela tiho jokati. Peter jo je videl, in to mu je bilo hudo. Potegnil je svojo skrinjico iz zemlje, kamor jo je položil

...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...

Mi se ne bomomo postavili tukaj na stališče sodnika nad Srbi in Hrvati. Mi le pomilimo te naše slovanske brate, ker ne spoznavajo svoje lastne krvi, svojega lastnega rodu. Pomilimo jih, ker vidimo, da ni daleč prokletstvo, ki je zadelo morilca svojega brata, Kajna. Naša želja je, da se v imenu jugoslovanske ideje, koji smo posvetili v eni zadnjih številkih daljši članek, srbsko-hrvatski boj čim prej pfencha, — v prid slovanstva in oslabljenje mažarstva.

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor) je, kot poroča uradna „Wiener Zeitung“ razpuščen. Istočasno so razpuščeni deželni zbori: koroški, dolinogoravski, solnograški, moravski, šlezjski in predarlški. Čuje se, da se bodo volitve v deželne zbore vršile meseca oktobra.

(Občni zbor) „Zveze slov. posojilnic“ vršil se je dne 11. t. m. pod predsedstvom g. Mhaela Vošnjaka v Celju. Pri „Zvezi“ so 104 posojilnice, o katerih je podal g. revizor Fran Jošt obširno poročilo, katero priobčimo prihodnjik.

(Dekliška nemška šola v Celju) se s prihodnjim šolskim letom razširi; odpreta se še 6. in 7. razred. Kaj pa slovenska?

(Tamburaški koncert.) V nedeljo, dne 14. t. m. svira v „Narodnem domu“ v Celju „I. zagrebačko tamburaško društvo“ v narodni noši; v soboto, dne 13. t. m. pa v gostilni „Delavskega podpornega društva“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina prosta.

(Društvo „Gospodar“ v Petrovčah) priredi v nedeljo, dne 14. septembra t. l. popoldne ob 4. uri tombolo. Peli bodo pevci mešanega zbora in potem je prosta zabava. Prostor pred občinsko hišo.

pred sedmimi leti. Bila je še enkrat tako težka, kakor tedaj. Odprl jo je in začel prešteti zlatnike, omarice pa ni več zakopal v zemljo temveč jo je dejal pod posteljo. Opoldne je vzel nekaj denarja in šel doli v vas, da kupi hišico, ki je bila na prodaj. Plačal jo je s samimi cekini, seveda se je ta vest hitro raznesla po vasi. Potem je šel Peter k Sodarju in mu rekel mrzlo: „Zahvalim se ti, da si me pustil tako dolgo v koči.“

Sodarju je se že polegla jeza in dejal je: „Saj lahko še dalje časa ostaneš gori.“ „Zahvalim, ti si Roziko zapodil, in zato sem si kupil hišo v vasi. To sem ti hotel povedati,“ in Peter je odšel.

Sodar pa je šel nad Primoža: „Le nikar ne misli več na Roziko; da bi jo vzel, ti ne dovolim nikdar.“

Med tem je preteklo pol leta. Primož in Rozika sta se med tem časom le redkokdaj videla in nikdar med seboj govorila, četudi sta pogosto mislila drug na drugega. Rozika je postajala vedno bledejša, ljudje so jo videvali le z objokanimi očmi. Primož je izgubil vse veselje postal je tih in čemeran, nobeno delo mu ni šlo od rok. Stari Sodar bi bil šel že davno rad k pokoju, praskal se je nezadovoljno za ušesi; naj bogatejše neveste je poiskal za svojega sina,

...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...

(Kopališka vest.) V kopališče na Dobrni je do 1. septembra prišlo 564 strank z 1006 osebam. V Rogatec je prišlo do 5. septembra 1937 strank z 2879 osebam.

(Prostovoljno gasilno društvo na Dolu) priredi v nedeljo dne 21. kimovca t. l. v slučaju deževnega vremena pa 28. t. m. o priliki slovesnega blagoslovljenja gasilnega orodja in shrambe veselice s petjem, godbo, srečolovom, šaljivo pošto, umetnim ognjem in prosto zabavo. Vstop je brez plač. Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj to blagovoli javiti najdalje do 18. t. m. društvu. K najobilnejši udeležbi vabi vse prijatelje in zavetnike društva odbor.

(Most čez Savo pri Trbovljah.) V kratkem začno delati most čez Savo pri Trbovljah. Zgradbo je prevzel stavbenik Zajc iz Gorice.

(Čebelarški tečaj) vrši se 6., 7. in 8. oktobra t. l. v Šmarju pri Jelšah po sledečem sporedu: Ponedeljek 6. oktobra od 8.—12. ure popoldne: korist čebeloreje, čebela-delavka, matica, troti in njih opravek in hrana, med, vosek, cvetni prah in lepilni vosek, pitanje in napajanje čebel, roji, bolezni čebele in njeni sovražniki. Popoldan od 2.—4. ure praktična dela in predavanja v čebelnjaku, namreč: revizija na zalego, med in stavbo, odzema in dodatek matice, izrezanje in vrezanje matične zalege, omamljenje in združenje čebel, preselitev ljudstva iz navadnega panja v panj s premakljivimi sati. — Torek 7. oktobra od 8.—12. ure popoldne: čebelnjak, panj, ozir. stanovanje čebele in različna orodja, racijonelna čebeloreja s posebnim ozirom na začetek, čebelarenje na množino ljudstev ali na med in vosek, brezmatičnost, gojitev matice in spremenitev matice, vzimovanje, prezimovanje in izzimovanje čebel, čebelna paša, poraba medu in voska, shranjevanje satov. Popoldne od 2.—4. ure. Ureditve enega

toda ta ni hotel o nobeni ničesar slišati. Njegova mati je zmajevala z glavo in neprenehoma očitala možu, češ, da bo Primož od žalosti umrl in naj mu on zato naroči rakev. Starega je vse to jezilo, sit je bil že teh očitaj in tega življenja. Nekega dne je rekel: „Vrag vzemi to življenje, jaz grem k Petru“. Našel ga je doma; hodil je tudi prav nezadovoljen po sobi sem in tje.

„Ti si tukaj, Sodar?“ ga je nagovoril Peter. „Ravno sem hotel iti k tebi.“ „Kaj pa si hotel pri meni?“

Peter je zakričal: „Kaj pa imaš zoper Roziko? Revna je, kaj ne, zato je ne maraš za sinaho?“

„Ne kriči tako jezno, življenje mi je že tako postalo zoprno.“

„Kaj meniš, da meni ne?“

„Vidiš, Peter, Roziko imam prav rad, vzel bi jo sinu za ženo, četudi nič nima, pa kaj bi rekli ljudje?“

„Tako, kaj si že videl v njen žep?“

„No, če ji nič ne moreš dati, sem jaz sklenil ta načrt: Ti greš okrog in rečeš ljudem, da si zadel v loteriji. Razume se, Peter, da sem ta loterija jaz; jaz ti dam pet tisoč goldinarjev, in ti jih daš Roziki. Tako bo prišel v hišo mir,

...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...
...je vendarle duhovno in boje se je preobrazil in ...

(Vladni uradniki v službi „Südmark“.) Vodstvo društva „Südmark“ je poklicalo v odbor ravnatelj mariborskega preskuševališča. Deželni odbor seveda ni imel temu nič ugovarjati.

(Ljudska predavanja.) Slov. akad. fer. društvo „Bodočnost“ je priredilo v zadnji dobi sledeča predavanja: Dne 31. avgusta 1902: 1. pri Sv. Lenartu v Slov. gor. povodom tamošnje veselice; predavali so gg.: a) dr. Filipič o prvih pomočnikih pri zastrupljenju; b) ekonom Slekovec o vinarstvu in njega sovražnikih in c) abiturijent Pečovnik o bralnih društvih; 2. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. povodom tamošnje veselice; predaval je stud. med. Vekoslav Spindler o slovenskem vsučilišču v Ljubljani. Dne 7. septembra 1902: pri Sv. Ani na Krembergu, predavala sta gg.: abiturijent Dominkuš o pomenu ljudske izomike in stud. med. Vekoslav Spindler o slovenskem vsučilišču v Ljubljani.

(Pri Sv. Marjeti niže Ptuja) se priredi v prostorih g. T. Mikla v nedeljo dne 14. t. m. odhodnica g. nadučitelju J. Vobiču, ki obhaja 50 letnico svojega službovanja, in ki je služboval na svojem sedanjem mestu 38 let. Spored obsega med drugim tudi godbo, petje, bakljado in živo podobo. K obilni udeležbi vabijo se vsi cenjeni gg. kolegi in gđ. kolegije ter znanci in prijatelji. Začetek po večernicah.

Pripravljalni odbor.

(Od Sv. Križa na Murskem Polju) Pri Sv. Križu na Murskem polju priredi bralno društvo v nedeljo, dne 14. septembra t. l. ob 4. uri popoldne v Križevcih v Zamudovi uti veselico s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Pesem. 3. Vseloigra „Dr. Vseznal in njegov sluga“. 4. Slavnostni govor. 5. Pesem. 6. Igra „Sanje“. 7. Pesem. Po veselici prosta zabava v gostilni gospe Marije Spindler (Kunčki) v Križavci. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

ljudje pa tudi ne bodo mogli kaj govoriti. Rekli bodo le, da je bil to srečen slučaj.“

„Tako? Ti boš dal meni pet tisoč goldinarjev, kaj misliš, da jih nimam sam?“ je vskipel Peter. Skočil je po svojo skrinjico ter jo odprl pred strmečim Sodarjem. Sami pravi zlati cekini so se zabliščali v njej. Sodar je vprašal: „Kje pa si to dobil?“

„Kje? Zaslužil sem, vse življenje sem varčeval, stradal in deval denar na kup. Sedaj se ga je pa že nekaj nabralo, le potehtaj skrinjico kako je težka. No, ali sedaj hočeš Roziko za sinaho?“

„Rekel sem ti, da bi jo dal svojemu sinu, četudi bi nič ne imela. No tako je pa še boljše.“

„Kdaj bo poroka?“

„V štirih tednih.“

„Daj roko, Peter!“ in moža sta si krepko udarila v roke.

V vasi so imeli ljudje sev la zdaj dovolj govorice. Srečnejših ljudi pa ni bilo v vasi od Primoža in Rozike. Veselja nista vedela kaj početi, življenje je dobilo za nju nov pomen, in tudi Sodar je bil prav zadovoljen s svojo sinaho. Tako se je stvar prav srečno končala, mladi par je prevzel kmetijo, stara dva pa sta v miru preživela svoja leta.

